

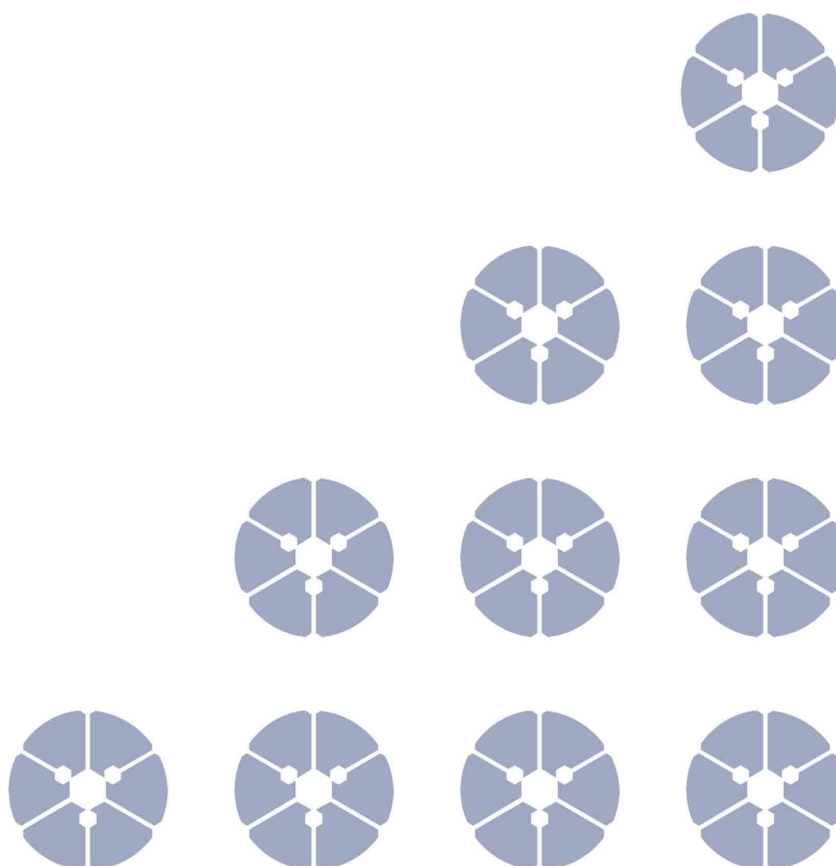
Број: 05/3 – 114/06

Информација о привредним кретањима у АП Војводини за јануар-март 2019. године

Садржај

I. Увод	3
II. Индустија.....	4
III. Промет робе у трговини на мало	8
IV. Спољнотрговинска размена Републике Србије	9
V. Спољнотрговинска размена АП Војводине.....	10
VI. Угоститељство и туризам.....	16
VII. Кретање цена и инфлација	18
VIII. Незапосленост.....	22
IX. Регистрована запосленост	24
Извор података	27

I. Увод

У првом кварталу 2019. године привредна активност у Републици Србији је одржала растући тренд. Према флеш процени Републичког завода за статистику, **реални раст БДП у првом кварталу 2019. године у односу на исти период претходне године износио је 2,3%.**

На макроекономском плану, услови привређивања су стабилни, смањен је јавни дуг (март 2019, 50,9% БДП), инфлација ниска и стабилна (март 2019, 2,8%), валутни курс се одржава на стабилном нивоу, а стање на тржишту рада је побољшано.

Графикон I.1. Кварталне стопе реалног раста бруто домаћег производа Републике Србије, у %

У прва три месеца 2019. године у **Региону Војводине** забележена је растућа активност у сектору услуга и повољна динамика убрзаног раста извоза у односу на увоз.

Ниво индустријске производње у Републици Србији и у Региону Војводине, посматрано међугодишње у првом кварталу текуће године је нижи за 1,9%, и 1,2 %, респективно.

У првом кварталу текуће године, **спољнотрговинска робна размена** у Региону Војводине реализована је у вредности од 3,0 млрд.евра, што је за 10,2% више у односу на исти период претходне. Повећање вредности извоза кретало се по убрзаној стопи од 11,2%, што га чини и даље доминантним извозником у односу на друге регионе у Републици Србији.

Основни макроекономски индикатори				
2018: I кв. 4,9%; II кв. 4,9%; III кв. 4,1%; IV кв. 3,4 ;				
Бруто домаћи производ	процена реалног раста БДП , I кв. 2019. флеш поцена 2,3%*.			
	Република Србија III 2019. III 2018.	Регион Војводине III 2019. III 2018.	Република Србија I-III 2019. I-III 2018.	Регион Војводине I-III 2019. I-III 2018.
Индустрија	-2,8%	-12,9%	-1,9%	-1,2%
-рударство	3,2%	-2,1%	-3,1%	-2,9%
-прерађивачка инд.	-5,9%	-14,1%	-1,9%	-2,4%
- прехранбена инд.	-2,2%	10,9%	-0,2%	10,4%
-снабдевање ел. енергијом, гасом,	7,3%	115,8%	-1,4%	146,4%
Промет у трговини на мало, с.ц	9,5%	7,6%	8,6%	7,3%
Туристички промет- доласци	5,7%	8,0%	3,9%	2,8%
Потрошачке цене	2,8%		2,4%	
Спољнотрговинска размена (у мил. евра)			9.626,4 (раст 8,1%)	3.024,3 (раст 10,2%)
Извоз (у мил. евра)			4.092,8 (раст 6,9%)	1.426,3 (раст 11,2%)
Увоз (у мил. евра)			5.533,6 (раст 9,0%)	1.598,0 (раст 9,3%)
Спољнотрговински дефицит (у мил. евра)			-1.440,8 (раст 15,6%)	-171,7 (пад -4,6%)

На нивоу Региона Војводине **промет робе у трговини на мало** у периоду јануар-март 2019. године, рачунато у сталним ценама, повећан је за 7,3%, а у текућим ценама за 10,6% , у односу на ниво промета у истом периоду претходне године.

Број евидентираних долазака туриста у Регион Војводине већи за 2,8%

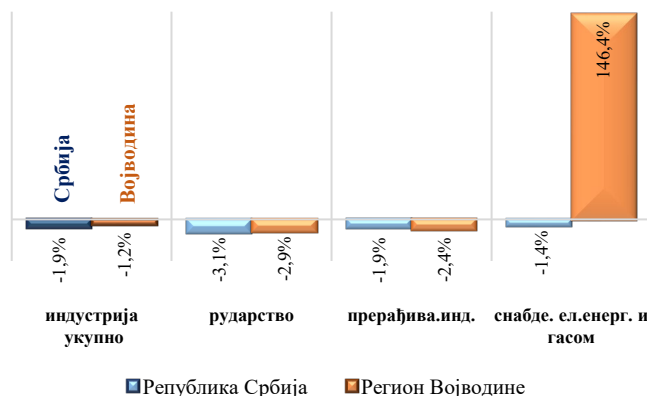
Број незапослених лица у марту текуће године смањен је у свим областима Региона Војводине, где је забележено **118.346** активно незапослена лица, што представља смањење од 11,1% (-13.320 лица) у односу на стање у истом месецу 2018. године.

II. Индустија

У прва три месеца 2019. године, **индустијска производња у Републици Србији** забележила је **пад производње од 1,9%** у односу на ниво производње у претходној години, што је резултат пада, пре свега, физичког обима сектора прерађивачке индустрије (-1,9%), а потом и сектора рударства (-3,1%) и енергетског сектора (-1,4%).

Вођена смањењем обима производње у прерађивачкој индустрији од 2,4%, **индустијска производња у Региону Војводине** је у првом кварталу 2019. године забележила пад од **1,2%** у односу на исти квартал 2018. године. Обим производње у сектору рударства мањи је за 2,9%, док је ниво активности у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом и паром, већи за 146,4% у односу на ниво производње у претходној години.

Графикон II.1. Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности I-III 2019/I-III 2018

Пад прерађивачке индустрија Војводине од 2,4% скоро у целости је одредио стопу раста укупне индустрије, јер је њено учешће у структури од 93,0% доминантно у односу на сектор рударства (6,0%) и сектор снабдевања електричном енергијом, чији је удео готово занемарљив (1,0%).

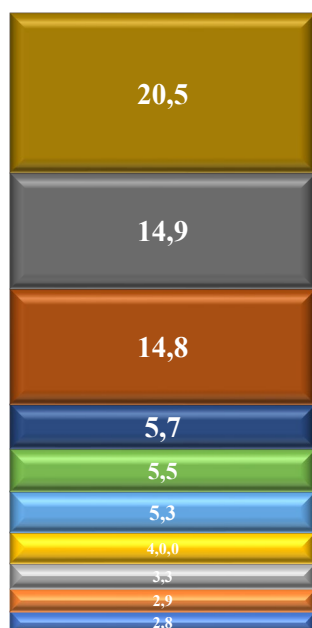
У Региону Војводине у прва три месеца 2019. године, забележено је повећање физичког обима производње у 15 производних области које чине 62,6% прерађивачке индустрије региона.

Највећи допринос стопи раста прерађивачке индустрије региона (-2,4%) потекао је из смањења обима производње деривата нафте (-2,9п.п.), производње хемикалија и хемијских производа (-2,5п.п.) и производње металних производа, осим машина (-0,5п.п.).

У првом кварталу 2019. године, прехранбена индустрија Региона Војводине остварила је за 10,4% већи обим производње у односу на ниво производње у претходној години. Како је учешће прехранбене индустрије (20,5%), доминантно у прерађивачкој индустрији Војводине, овај раст физичког обима прехранбене индустрије је повећао за 2,1 п.п. стопу раста прерађивачке индустрије. На повећање стопе раста упицао је и раст обима производње машина и опреме за 0,9 п.п. као и производње фармацеутских производа за 0,5 п.п..

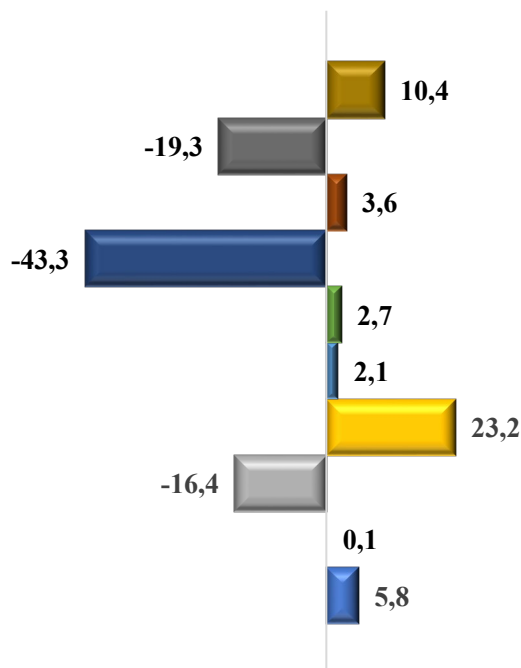

Графикон II.2. Првих десет области у структури прерађивачке индустрије Војводине у првом кварталу 2019. године по опадајућем принципу (у %)

- Производња прехранбених производа
- Производња основних фармацеут. производа и препарата
- Производња производа од гуме и пластике
- Производња машина и опреме на другом месту непоменуте
- Производња електричне опреме

Графикон II.3. Стопе раста првих десет области прерађивачке индустрије Војводине у првом кварталу 2019. године (у %)

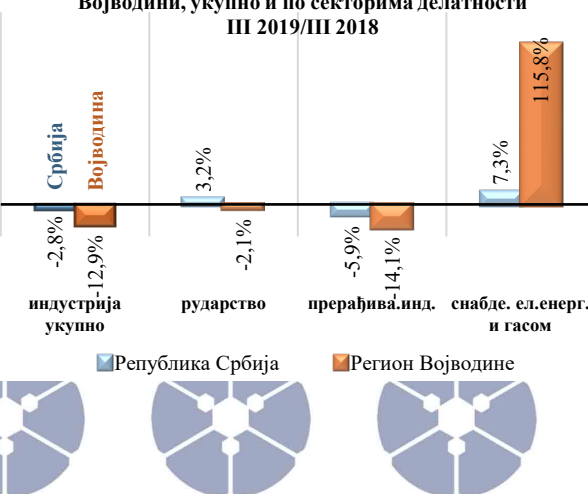

- Производња кокса и деривата нафте
- Производња хемикалија и хемијских производа
- Производња моторних возила и приколица
- Производња металних производа, осим машина
- Производња пића

Међугодишње посматрано, **индустријска производња у Републици Србији у марту 2019. године је смањена (-2,8%)**. Доминантан утицај на пад укупне индустрије имала је прерађивачка индустрија са смањењем од 5,9%, док је повећање физичког обима производње забележено у сектору рударства од 3,2% и сектору снабдевања ел. енергијом и гасом од 7,3%.

Индустријска производња у Војводини, у марту 2019. године посматрано међугодишње, опала је за 12,9%. Ниво производне активности последица је пада у сектору прерађивачке индустрије (-14,1%) и сектору рударства (-2,1%), док је раст производње остварен у енергетском сектору (115,8%). На пад прерађивачке индустрије најзначајнији негативан допринос имале су, пре свега, производња деривата нафте (-13,6п.п.), и производња хемијских производа (-2,8п.п.).

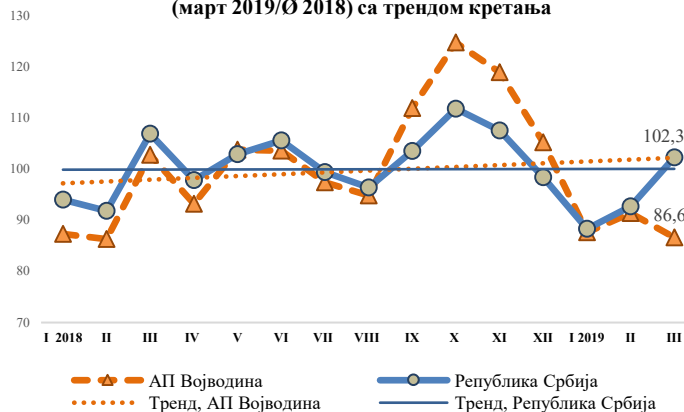
Графикон II.4. Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности III 2019/III 2018

Остварен ниво обима производње индустрије Републике Србије у марту 2019. године већи је за 2,3%, а у Региону Војводине нижи за 13,4% од просечног нивоа обима производње у 2018. години.

Од почетка 2018. године тренд укупне индустријске производње у Региону Војводине задржао је благо растући смер кретања, док је он у Републици Србији више стагнирајући.

Графикон II.5.. Индекси индустријске производње (март 2019/Ø 2018) са трендом кретања

На крају марта 2019. године у поређењу са исти месецом претходне године, залихе готових производа у индустрији Региона Војводине повећане су за 2,9%, а посматрано по наменским групама, повећане су код: интермедијарних производа, осим енергије за 4,7%; капиталних производа за 33,5% и нетрајних производа за широку потрошњу за 0,2%, док су смањене код енергије (-1,0%) и трајних производа за широку потрошњу (-20,6%).

Међугодишње посматрано по окрузима Региона Војводине, у првом кварталу 2019. године, раст физичког обима индустријске производње остварен је у Севернобачком округу (15,6%), Западнoбачком округу (10,6%), Сремском округу (8,1%), Јужнобачком округу (7,9%) и Севернобанатском округу (3,7%), док је у осталим окрузима забележен пад индустријске производње.

Раст индустријске производње у Севернобачком округу потакнут је, пре свега, повећањем обима у производњи прехранбених производа (мг стопа 30,5%); производа од гуме и пластике; осталих саобраћајних средстава; машина и опреме и производње производа хемијске и фармацеутске индустрије.

Највећи допринос расту индустрије у Западнoбачком округу потиче, такође, од повећања обима производње прехранбених производа (мг стопа 19,4%); производње пића; деривата нафте и одевних предмета.

У Сремском округу раст стопе индустрије потакнут је значајним повећањем обима производње прехранбених производа (мг.стопа 24,9%), као и производње машина и опреме, на другом месту непоменуте.

У Јужнобачком округу, највећи допринос расту индустрије потиче од повећања обима производње прехранбене индустрије, производње моторних возила и приколица и производње пића.

Производња дуванских производа највише је допринела расту индустријске производње у Севернобанатском округу, као и производња машина и опреме, на другом месту непоменуте и производња производа од неметалних минерала.

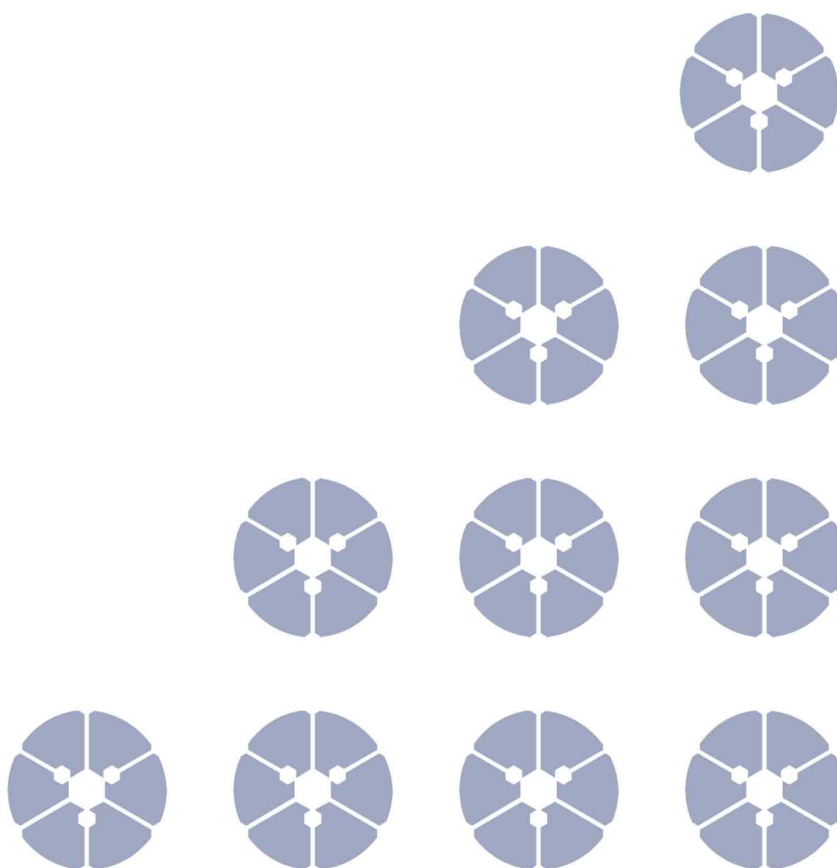
Графикон II.6. Међугодишње стопе раста индустријске производње по окрузима Војводине, у првом кварталу 2019. године, (у %)

У односу на први квартал 2018. године, **пад обима** индустријске производње забележен је у Средњобанатском округу (-0,6%) и Јужnobанатском округу (-17,4%).

У Јужnobанатском округу забележен је дубок пад производње деривата нафте (мг.стопа -19,8%) чије је учешће у структури (37,6%) индустрије округа доминантно што се негативно одразило на укупан обим производње. Допринос паду, дала је и производња хемикалија и хемијских производа и производња металних производа осим машина.

У односу на претходну годину, у Средњобанатском округу негативан утицај на раст индустрије потекао је из дубоког пада хемијске индустрије (мг.стопа -28,5%), као и пада производње производа од неметалних минерала.

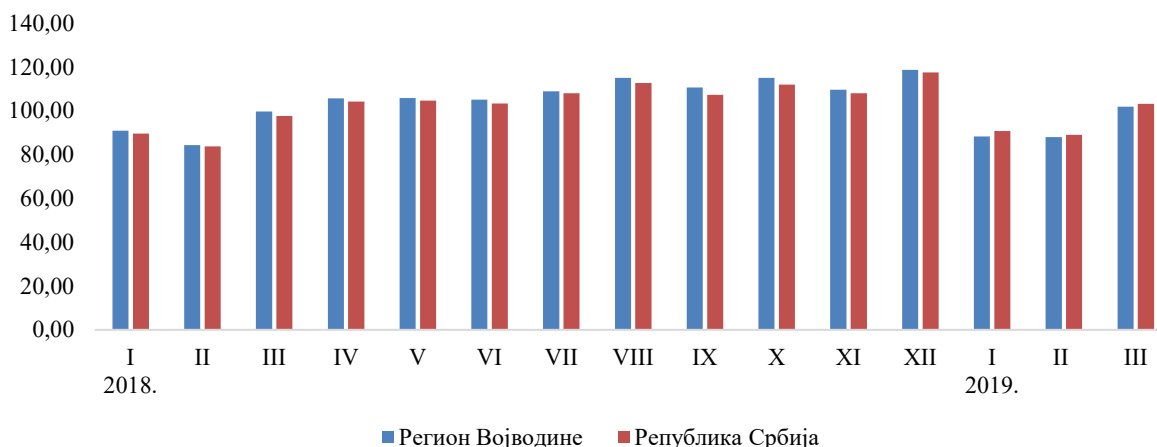

III. Промет робе у трговини на мало

Према претходним подацима РЗС, промет робе у трговини на мало у Региону Војводине, у марту 2019. године у односу на март 2018. године, већи је у текућим ценама за 11,5%, а у сталним ценама за 7,6%. Ниво промета у трговини на мало, рачунато за Републику Србију, у марту 2019. године у односу на март 2018. године, у текућим ценама, већи је за 12,8 %, а рачунато у сталним ценама забележен је раст од 9,5%.

Поредећи ниво промета робе у трговини на мало у Региону Војводине, у марту месецу 2019. године у односу на просечан ниво промета у 2018. години, рачунато у текућим ценама забележен је раст од 3,9%, а такође, и у сталним ценама, раст од 1,9%. У Републици Србији забележен је раст промета у текућим ценама од 5,0% и сталним ценама од 3,3%.

Графикон III.1. Индекси промета у трговини на мало у сталним ценама, у односу на просек године

У прва три месеца 2019. године, у односу на исти период 2018. године, у Републици Србији промет робе у трговини на мало бележи раст од 11,2% у текућим ценама, и 8,6% у сталним ценама, док је на нивоу Региона Војводине забележен раст од 10,6% у текућим и 7,3% у сталним ценама.

У марту 2019. године у односу на фебруар 2019. године забележен је раст промета у трговини на мало, у Републици Србији за 17,1%, у текућим ценама и 16,0% у сталним ценама. У истом периоду, у Региону Војводине остварен је раст од 16,6% у текућим ценама и 15,7% у сталним ценама.

На унутрашњем тржишту Републике Србије, у марту 2019. године, рачунато у текућим ценама, забележено је повећање промета код групе храна, пиће и дуван за 9,5% и повећање за 4,3% у сталним ценама, код непрехрамбених производа, осим моторних горива повећање за 13,4% у текућим ценама и за 13,1% у сталним ценама. Код групе моторна горива, забележено је повећање у текућим ценама за 19,4% а у сталним ценама 15,2% у односу на ниво промета ових производа у истом периоду 2018. године.

IV. Спољнотрговинска размена Републике Србије

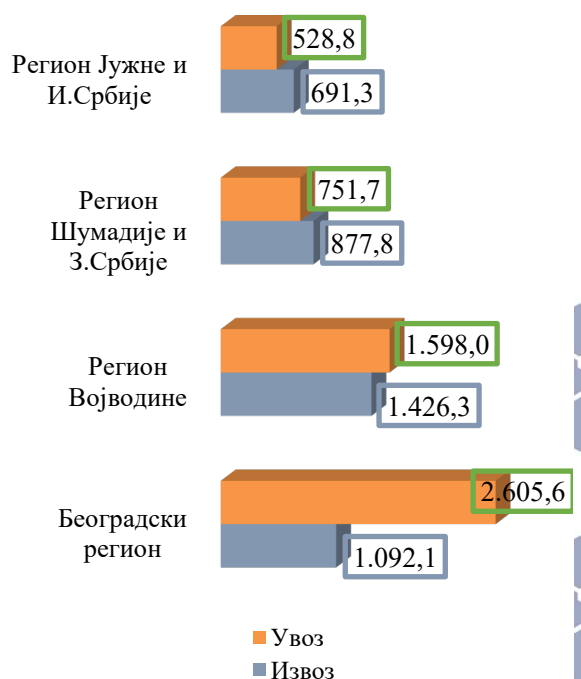
У првом тромесечју 2019. године укупна вредност спољнотрговинске размене Републике Србије износи 9,6 млрд. евра, што је за 8,1% више у односу на исти период 2018. године. Укупан извоз је реализован у вредности од 4,1 млрд. евра (за 6,9% више у односу на извоз у истом периоду прошле године), док је укупан увоз реализован у вредности од 5,5 млрд. евра (повећање од 9,0% у поређењу са реализованим увозом у прва три месеца 2018. године). Из размене Републике Србије са иностранством остварен је спољнотрговински дефицит у износу од 1,4 млрд. евра и већи је за 15,6% од забележеног дефицита у истом периоду прошле године.

Табела IV.1. Кретање робне размене Републике Србије са иностранством

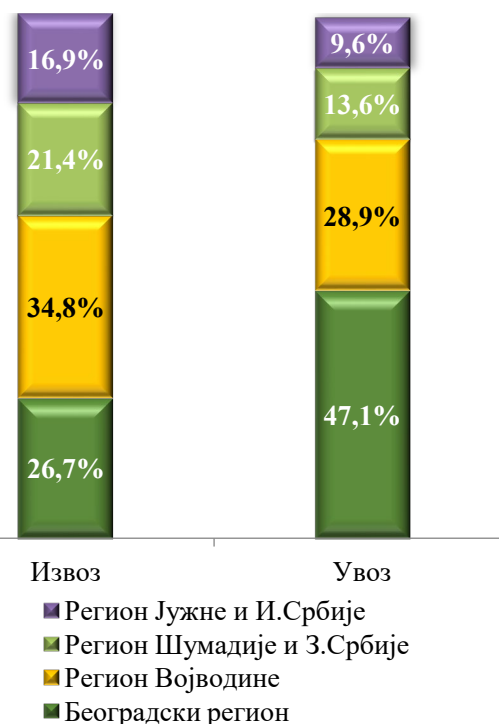
	I-III 2018.	I-III 2019.	<u>I-III 2019</u> <u>I-III 2018.</u> индекс
Извоз	3.829,1	4.092,8	106,9
Увоз	5.075,9	5.533,6	109,0
Укупна робна размена	8.905,0	9.626,4	108,1
Салдо робне размене	-1.246,8	-1.440,8	115,6
% покривености увоза извозом	75,4%	74,0%	

У укупном извозу Републике Србије највише је учествовао Регион Војводине (34,8%), док у укупном увозу највише учествује Београдски регион (47,1%).

Графикон IV.1. Извоз и увоз РС по регионима, у периоду јануар-март 2019.

Графикон IV.2. Појединачно учешће региона у извозу и увозу РС у периоду јануар-март 2019.

V. Спољнотрговинска размена АП Војводине

У периоду јануар – март 2019. године, укупна вредност спољнотрговинске робне размене војвођанског региона износи 3,0 млрд. евра и већа је за 10,2% од остварене робне размене у истом периоду 2018. године. Вредност извоза је 1,4 млрд. евра, што представља повећање од 11,2% у односу на остварен извоз у периоду јануар - март 2018. године, док вредност увоза износи 1,6 млрд. евра, што је за 9,3% више од оствареног увоза у истом периоду 2018. године.

Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине забележен је дефицит у износу од 171,7 мил. евра, који је мањи за 4,6% од забележеног дефицита у период јануар - март претходне године. Покривеност увоза извозом је побољшана у односу на исти период претходне године и износи 89,3% (у истом периоду 2018. године 87,7 %).

Од укупно реализоване спољнотрговинске размене Републике Србије војвођански привредници су реализовали 31,4%, при чему су у укупном извозу учествовали са 34,8% а у укупном увозу са 28,9%. Дефицит робне размене АП Војводине учествује у укупном републичком дефициту са 11,9%.

Табела V.1. Кретање робне размене АП Војводине са иностранством

-у мил. евра-

	I-III 2018.	I-III 2019.	<u>I-III 2019.</u> <u>I-III 2018.</u> мг. стопа	% учешће АПВ у РС
Извоз	1.282,6	1.426,3	11,2%	34,8
Увоз	1.462,5	1.598,0	9,3%	28,9
Укупна робна размена	2.745,1	3.024,3	10,2%	31,4
Салдо робне размене	-179,9	-171,7	- 4,6%	11,9
% покривености увоза извозом	87,7	89,3		

У односу на целу претходну годину, реализован извоз представља 25,2% прошлогодишњег извоза, увоз представља 24,8% увоза из 2018. године, а дефицит чини 21,7% дефицита АП Војводине из претходне године.

Табела V.2. Реализација робне размене АП Војводине са иностранством

-у мил. евра-

	2018.	I-III 2019.	% реализације
Извоз	5.655,7	1.426,3	25,2
Увоз	6.448,0	1.598,0	24,8
Укупна робна размена	12.103,7	3.024,3	25,0
Салдо робне размене	-792,3	-171,7	21,7
% покривености увоза извозом	87,7	89,3	

Структура размене АП Војводине са светом

Током прва три месеца 2019. године су настављене од раније присутне тенденције. Наиме, и даље се остварује најзначајнија робна размена са земљама Европске уније, (65,9%) потом са осталим земљама, кумулативно (26,8%), док је најмањи обим робне размене реализован са земљама Западног Балкана (7,3%).

Војвођански привредници остварују позитиван салдо размене у сарадњи са земљама чланицама ЕУ и са земљама Западног Балкана док сарадња са осталим земљама, кумулативно, резултира дефицитом на нашој страни, проузрокованог увозом из Руске Федерације.

Табела V.3. Структура робне размене АП Војводине са светом

-у 000 евра-

	ЕУ	% учешћа	Земље З. Балкана	% учешћа	Остале земље	% учешћа
Извоз	1.068.210	74,9	184.992	13,0	173.132,9	12,1
Увоз	926.044	57,9	34.306	2,1	637.688,1	39,9
Укупно	1.994.254,1	65,9	219.297,1	7,3	810.821,0	26,8
Салдо	142.166,1	*	150.686,1	*	-464.555,2	270,6
% покривености увоза извозом	115,4		539,2		27,2	

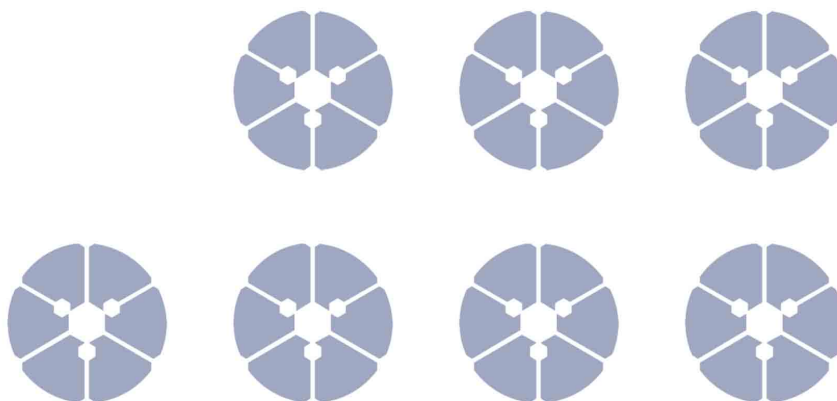
*Укупна размена АПВ са иностранством резултирала је дефицитом од 171,7 мил. евра.

Структура извоза и увоза према најзначајнијим земљама

Током првог тромесечја 2019. године војвођански привредници су извезли производе у 126 земље света, док је увоз реализован из 131 земаља света.

Једино извоз у Немачку чини преко 10% укупног извоза (14,1%). Извоз са учешћем већим од 2% се остварује у 15 земаља.

Најзначајнији увоз се остварује из Руске Федерације (23,1% укупног увоза). Увоз из Немачке чини 12,3% увоза. Увоз са учешћем већим од 2% се остварује из 12 земаља.

Табела V.4. Структура извоза и увоза АП Војводине према најзначајнијим земљама, са учешћем >2% у извозу/увозу -у 000 евра-

Ред. број	Земља извоза	вредност извоза	учешће у укуп. извозу	Земља увоза	вредност увоза	учешће у укуп. увозу
1.	Немачка	201.335	14,1%	Руска федерација	368.831	23,1%
2.	Италија	128.506	9,0%	Немачка	196.056	12,3%
3.	Румунија	127.471	8,9%	Италија	136.499	8,5%
4.	Б и Х	105.161	7,4%	Кина	96.062	6,0%
5.	Мађарска	101.631	7,1%	Румунија	79.453	5,0%
6.	Руска Федерација	81.476	5,7%	Мађарска	78.094	4,9%
7.	Аустрија	62.245	4,4%	Аустрија	63.173	4,0%
8.	Словенија	56.700	4,0%	Француска	54.078	3,4%
9.	Хрватска	50.984	3,6%	Турска	39.355	2,5%
10.	Холандија	48.099	3,4%	Хрватска	38.365	2,4%
11.	Чешка Р.	45.632	3,2%	Пољска	35.878	2,2%
12.	Бугарска	43.439	3,0%	Словенија	31.480	2,0%
13.	Француска	40.647	2,8%			
14.	Северна Македонија	34.763	2,4%			
15.	Р. Црна Гора	34.299	2,4%			
Укупно		1.162.387	81,5%	Укупно	1.217.325	76,2%
Ост.земље учешће ≤2%		263.948	18,5%	Ост.земље уч.≤2%	380.712	23,8%

Биланс робне размене АП Војводине

И током посматраног периода 2019. године, робна размена АП Војводине са иностранством је резултирала негативним салдом размене који представља 21,7% дефицита забележеног у 2018. години и мањи је за 4,6% од дефицита забележеног у истом периоду претходне године. Покривеност увоза извозом износи 89,3%.

Табела V.5. Биланс робне размене АП Војводине по земљама, рангираних према учешћу у извозу -у 000 евра-

Земља извоза	Извоз	Увоз	Салдо
Немачка	201.335	196.056	5.279
Италија	128.506	136.499	-7.994
Румунија	127.471	79.453	48.017
Босна и Херцеговина	105.161	23.527	81.633
Мађарска	101.631	78.094	23.537
Руска федерација	81.476	368.831	-287.355
Аустрија	62.245	63.173	- 928
Словенија	56.700	31.480	25.220
Хрватска	50.984	38.365	12.618
Холандија	48.099	26.490	21.609
Чешка Република	45.632	30.417	15.215
Бугарска	43.439	27.348	16.091
Француска	40.647	54.078	-13.432
Северна Македонија	34.763	7.319	27.443
Република Црна Гора	34.299	1.691	32.607

Као што се из табеле види, у оквиру најзначајнијих петнаест земаља по вредности извоза, са појединачним учешћем изнад 2% у укупном војвођанском извозу, из размене је остварен дефицит у размени са Руском Федерацијом, Француском, Италијом и Аустријом.

Највећи суфицит из размене остварен је са Босном и Херцеговином (81,6 мил. евра). Највећи дефицит забележен је из размене са Руском Федерацијом (287,4 мил. евра). Значајан дефицит се бележи и у размени са Кином (93,2 мил. евра), али због мале вредности извоза није приказан у табели.

Извоз из АП Војводине по секторима СМТК класификације

Табела V.6. Извоз АП Војводине по секторима СМТК, по годинама

-у 000 евра-

Назив сектора СМТК	2016.		2017.		2018.		I-III 2019.	
	Вредност	Индекс	Вредност	Индекс	Вредност	Индекс	Вредност	% реализације
Машине и транспортни уређаји	998.808	120	1.330.720	133	1.664.301	125	454.381	27%
Храна и живе животиње	962.230	116	890.441	93	915.290	103	259.451	28%
Израђени производи сврстани по материјалу	523.646	103	675.018	129	764.617	113	188.876	25%
Разни готови производи	575.837	111	639.950	111	719.118	112	186.606	26%
Хемијски и сл. производи, нигде непоменути	633.618	115	736.903	116	816.678	111	178.249	22%
Минерална горива, мазива и сродни производи	195.361	82	275.293	141	378.365	137	55.317	15%
Сирове материје, нејестиве, осим горива	163.325	113	170.698	105	192.409	113	45.759	24%
Животињска и биљна уља, масти и воскови	152.120	119	129.477	85	113.516	88	30.345	27%
Пића и дуван	86.449	84	91.651	106	87.828	96	26.608	30%
Производи непоменути у СМТК рев. 4	19.565	245	10.588	54	3.662	35	741	20%
Укупно	4.310.960	112	4.950.739	115	5.655.784	114	1.426.334	25%

Графикон V.1. Учешће сектора СМТК у укупном извозу из АП Војводине по годинама

Посматрано по секторима СМТК у извозу у АП Војводину, у прва три месеца 2019. године, највеће учешће од 32% има сектор Машине и транспортни уређаји (у односу на 2018. остварено је 27% укупног извоза овог сектора); потом следи сектор Храна и живе животиње са учешћем од 18% (са реализованих 28% прошлогодишњег извоза тог сектора).

Графикон приказује првих 6 од укупно 9 СЕКТОРА СМТК који укупно чине преко 90% извоза из АП Војводине.

У табеларном прегледу дат је приказ првих 19 од 65 одсека СМТК са појединачним учешћем у извозу преко 2%, а чије је збирно учешће око 75% укупног извоза из АП Војводине.

У прва три месеца 2019. године нема већих одступања у извозу по одсесима, изузев код Житарица и производа на бази жита чије учешће је са 6,6% у 2018. години порасло на 8,8%.

Назив одсека СМТК	2018.	I-III 2019.
Електричне машине, апарати и уређаји	14,0%	15,4%
Житарице и производи на бази житарица	6,6%	8,8%
Индустријске машине за општу употребу	6,3%	6,9%
Нафта, нафтни деривати и сродни производи	6,4%	3,7%
Разни готови производи, нигде непоменути	3,5%	3,7%
Пластичне масе у осталим облицима	3,2%	3,5%
Друмска возила (укључујући и АЦВ возила)	3,4%	3,5%
Одевни предмети и прибор за одевање	3,8%	3,4%
Органски хемијски производи	4,1%	3,0%
Сточна храна (осим жита у зрну)	2,7%	2,9%
Намештај и делови; постељина, мадраци, јастуци	2,5%	2,9%
Производи од метала, нигде непоменути	2,8%	2,8%
Медицински и фармацеутски производи	3,0%	2,6%
Погонске машине и уређаји	2,4%	2,4%
Поврће и воће	2,4%	2,2%
Производи од каучука, нигде непоменути	1,9%	2,2%
Пластичне материје у примарним облицима	2,7%	2,2%
Чврсте биљне масти и уља, сирове, рафинисане	1,9%	2,0%
Предиво, тканине и текстилни производи	2,0%	2,0%
Укупно	75,6%	76,0%

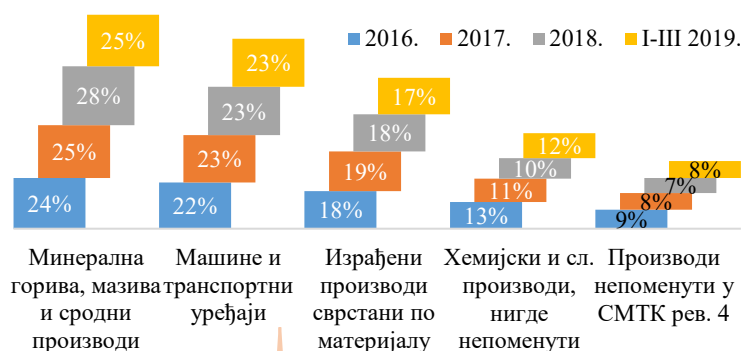
Увоз у АП Војводину по секторима СМТК класификације

Табела V.7. Извоз АП Војводине по секторима СМТК, по годинама

-у 000 евра-

Назив сектора СМТК	2016.		2017.		2018.		I-III 2019.	
	Вредност	Индекс	Вредност	Индекс	Вредност	Индекс	Вредност	% реализације
Минерална горива, мазива и сродни производи	1.081.205	79	1.345.980	124	1.814.526	135	392.340	22%
Машине и транспортни уређаји	985.301	110	1.209.129	123	1.489.357	123	366.221	25%
Израђени производи свртани по материјалу	803.985	105	1.006.543	125	1.149.711	114	278.038	24%
Хемијски и сл. производи, нигде непоменути	572.351	108	595.228	104	628.934	106	189.485	30%
Производи непоменути у СМТК рев. 4	406.123	149	422.927	104	464.857	110	128.623	28%
Храна и живе животиње	220.757	92	268.062	121	357.198	133	105.796	30%
Разни готови производи	258.316	104	267.641	104	320.562	120	80.455	25%
Сирове материје, нејестиве, осим горива	108.427	65	152.418	141	136.254	89	35.805	26%
Пића и дуван	31.432	99	37.219	118	67.025	180	16.912	25%
Животињска и биљна уља, масти и воскови	13.878	98	20.096	145	19.600	98	4.300	22%
Укупно	4.481.775	99	5.325.244	119	6.448.027	121	1.598.038	25%

Графикон V.2. Учешће сектора СМТК у укупном увозу из АП Војводине по годинама

Графикон приказује првих 5 од укупно 9 СЕКТОРА СМТК који укупно чине преко 80% увоза из АП Војводине.

У табеларном прегледу је дат приказ првих 16¹ од 65 одсека СМТК чије је збирно учешће око 75% укупног увоза у АП Војводине.

Највеће учешће у увозу имају одсеци Гас, природни и индустријски и Нафта, нафтни деривати и сродни производи који чине готово петину (23,3%) укупног увоза у АП Војводину. Поменути одсеци остварују и највеће осцилације у учешћу у односу на 2018. годину (гас је повећао удео са 7,9% на 13,0%, док је нафта смањила са 20,1% на 11,3%).

Посматрано по секторима СМТК у увозу из АП Војводине, у прва три месеца 2019. године, највеће учешће од 25% има сектор Минерална горива, мазива и сродни производи (проценат реализације у односу на 2018. износи 22% укупног увоза овог сектора); затим следи сектор Машине и транспортни уређаји, са 23% (са реализованих 25% прошлогодишњег увоза тог сектора).

Назив одсека СМТК	2018.	I-III 2019.
Гас, природни и индустријски	7,9%	13,0%
Нафта, нафтни деривати и сродни производи	20,1%	11,3%
Неразврстана роба	7,2%	8,0%
Електричне машине, апарати и уређаји	7,7%	7,6%
Индустријске машине за општу употребу	5,2%	5,1%
Машине специјализоване за индустрију	3,4%	3,4%
Друмска возила (укључујући и АЦВ возила)	3,4%	3,3%
Обојени метали	3,1%	3,3%
Предиво, тканине и текстилни производи	3,0%	3,1%
Гвожђе и челик	3,1%	2,8%
Производи од метала, нигде непоменути	3,0%	2,8%
Разни готови производи, нигде непоменути	2,2%	2,3%
Пластичне материје у примарним облицима	2,2%	2,2%
Ђубрива (осим сирових)	0,9%	2,1%
Поврће и воће	1,3%	2,0%
Пластичне масе у осталим облицима	1,9%	2,0%
Укупно	75,5%	74,3%

¹ Црвеном бојом су означене вредности одсека СМТК који нису били у првих 16 одсека у посматраном периоду.

Структура размене АП Војводине према секторима КД

Табела V.8. Приказ три најзначајнија сектора КД у извозу АП Војводине

Назив сектора	Вредност у еврима	Учешће у укупном извозу
Прерађивачка индустрија	1.248.175.327	87,5%
Пољопривреда, шумарство и рибарство	161.873.158	11,3%
Снабд. водом и управљање отпадним водама	9.116.320	0,6%

Табела V.9. Приказ три најзначајнија сектора КД у увозу АП Војводине

Назив сектора	Вредност у еврима	Учешће у укупном увозу
Прерађивачка индустрија	1.065.162.095	66,7%
Рударство	340.981.059	21,3%
Некласификовано по КД	128.517.829	8,0%

Структура размене АП Војводине према артиклима

Током посматраног тромесечја 2019. године у извозу АП Војводине било је заступљено 3.522 производа, при чему само деветнаест (19) производа појединачно учествује са преко 1% у укупном извозу. На увозној страни заступљено 5.619 производа а само осам (8) производа има појединачно учешће преко 1%.

Табела V.10. Приказ извозних и увозних артикала са учешће >1% у укупном извозу/увозу АП Војводине

ИЗВОЗ			УВОЗ		
Назив производа	Вредност	Учешће	Назив производа	Вредност	Учешће
Сетови проводника за паљење	138.678	9,7%	Гас природни у гас.стању	201.343	12,6%
Кукуруз,осим семенског	73.068	5,1%	Нафта и уља од битум.минер.	134.368	8,4%
Циркулац.пумпе за грејне системе	42.612	3,0%	Неразвр.роба по ЦТ-на склад	87.500	5,5%
Остали лекови,за малопродају	29.088	2,0%	Неразвр.роба по ЦТ-у слоб.з	41.015	2,6%
Делови и прибор за моторна вози	26.267	1,8%	Гасна уља,без биодизела	31.014	1,9%
Гасна уља,за ост.сврхе,без биодиз	25.375	1,8%	Жица од рафинисаног бакра	24.451	1,5%
Ост.проводници,за напон до 80V	24.581	1,7%	Делови пумпи за течности	18.966	1,2%
Делови за седишта,од ост.матери	24.098	1,7%	Дел.изолациони,од пл.масе	16.643	1,0%
Цеви и црева,крути,од пласт. мас	24.057	1,7%			
Кукуруз,семенски,обични хибри	17.049	1,2%			
Опрема за дијализу	16.846	1,2%			
Пропен(пропилен)	16.046	1,1%			
Дел.за ваздушне или вакум пумп	16.007	1,1%			
Црева вештачка,од очврс.беланч	15.770	1,1%			
Полиетилен,у примарним облици	15.737	1,1%			
Пшеница ост.,пир и наполица	15.495	1,1%			
Ост.хула-хоп чарапе,самодрж.,си	14.901	1,0%			
Отпорници греј.електрични	14.634	1,0%			
Храна за псе и мачке	13.687	1,0%			
Укупно	563.997	39,5%	Укупно	555.299	34,7%
Ост.производи са учешћем ≤1%	862.338	60,5%	Ост.производи са учешћем ≤1%	1.042.738	65,3%

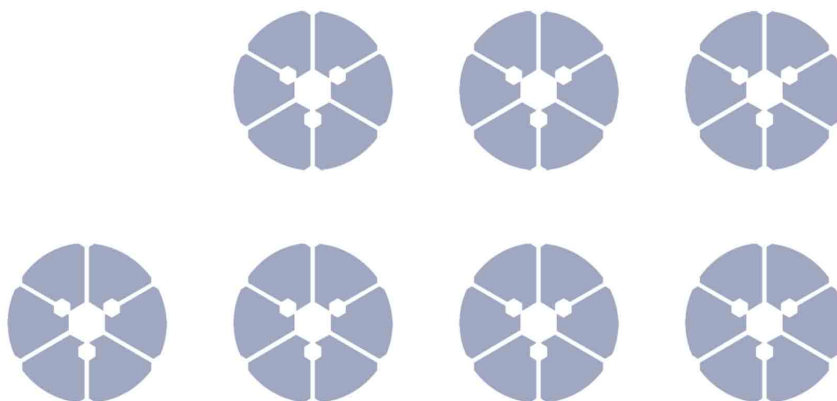
VI. Угоститељство и туризам

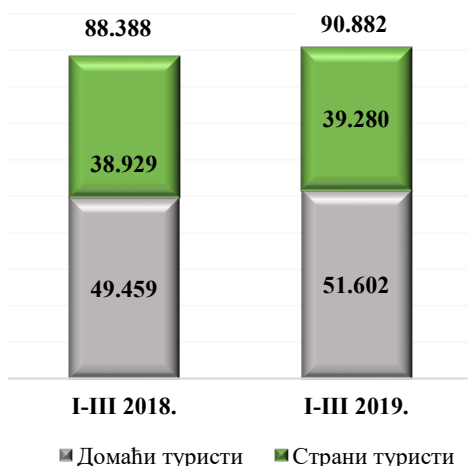
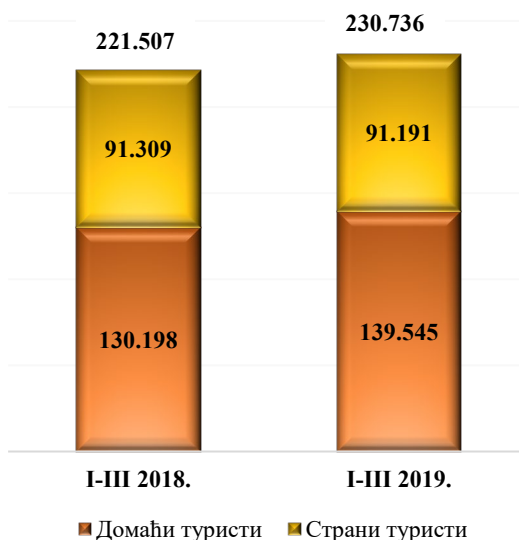
Према подацима Републичког завода за статистику, у периоду **јануар-март 2019. године, Републику Србију је посетило 606.984 туриста, што чини повећање од 3,9% у односу на исти период претходне године.** Од укупног броја посетилаца, 54,61% (331.508) су чинили домаћи туристи (раст од 3,5% у поређењу са истим периодом 2018. године), док су страни туристи (275.476) имали учешће од 45,39% (раст од 4,5% у поређењу са истим периодом 2018. године).

У Региону Војводине у периоду јануар-март 2019. године, укупан број долазака туриста остварио је повећање од 2,8% у односу на исти период 2018. године. Од тога, остварено је повећање броја долазака домаћих туриста за 4,3%, и броја долазака страних туриста за 0,9%. Војводину је у посматраном периоду посетило укупно **90.882 туриста** (и домаћих и страних), при чему су домаћи туристи чинили **56,78%** док страни **43,21%** укупних долазака туриста у Војводину. Са датим бројем долазака туриста, Војводина је учествовала са **14,97%** у укупним доласцима туриста у Републику Србију у периоду јануар-март текуће године, и то са 8,5% у доласцима домаћих, односно са 6,5% у доласцима страних туриста.

У периоду јануар-март 2019.године, у Републици Србији је евидентирано укупно 1.793.764 ноћења туриста, што представља повећање од 3,9% у односу на исти период 2018.године. Од укупног броја ноћења, број ноћења домаћих туриста (1.107.309) је чинио 61,73% и већи је за 1,3% у поређењу са истим периодом 2018. године, док је број ноћења страних туриста (686.455) имао учешће од 38,27% у укупном броју остварених ноћења и већи је за 8,3% у односу на исти период претходне године.

У периоду **јануар-март 2019. године, у Војводини је број регистрованих ноћења туриста повећан за 4,2% у односу на исти период претходне године.** Од тога, број ноћења **домаћих туриста** повећан је за **7,2%** а број ноћења **страних туриста** је остварио пад од **0,1%** у односу на исти период 2018. године. У Војводини је у прва три месеца 2019. године регистровано укупно **230.736 ноћења туриста** (и домаћих и страних), при чему су домаћи туристи учествовали са **60,48%,** док страни са **39,52%** у укупним ноћењима на нивоу Војводине. Са датим бројем регистрованих ноћења, Војводина је учествовала са **12,86%** у укупним ноћењима туриста у Републици Србији у периоду јануар-март текуће године, и то са 7,78% у ноћењима домаћих, односно са 5,08% у ноћењима страних туриста (на нивоу Републике Србије је евидентирано укупно 1.793.764 ноћења, од чега 1.107.309 домаћих туриста и 686.455 страних).

Графикон VI.1. Доласци туриста у
Регион ВојводинеГрафикон VI.2. Ноћења туриста у
Региону Војводине

У периоду **јануар-март 2019. године**, од изабраних туристичких места на нивоу Војводине, мерено бројем долазака туриста, и домаћи и страни туристи највише су боравили у **Новом Саду** (**највећи раст броја долазака** туриста, у посматраном периоду у односу на исти период претходне године, остварио је **Град Нови Сад** од **5,1%**) и градским насељима Новог Сада, што је резултат препознавања Новог Сада као *city break* дестинације, конгресног центра у Републици Србији и места одржавања значајних манифестација.

Највећи раст броја ноћења туриста, у посматраном периоду у односу на исти период прошле године, остварила је Бања Јунаковић од **18,3%** (раст ноћења домаћих туриста од **12,3%** и раст ноћења страних туриста од **59,8%**). **Највећи пад** броја ноћења туриста забележен је у **Бањи Русанди** од **26,5%**.

Посматрано на нивоу целе земље, у поређењу са земљама из којих долазе страни туристи, у периоду јануар-март 2019.години, највећи број **долазака страних туриста** забележили су туристи из **Бугарске** (23.902 долазака, што је за 14,7% више него у истом периоду претходне године), док су највећи број **ноћења туриста** забележили туристи из Црне Горе (59.039 ноћења, што је за 16,1% више него у истом периоду претходне године). Из групе ваневропских земаља, у истом периоду, највећи број долазака у Републику Србију забележили су туристи из **Кине укљ. Хонг Конг** (14.902 долазака, што је 23,5% више него у истом периоду претходне године) као и највећи број ноћења туриста (35.461 ноћења, што је за 55,6% више него у истом периоду претходне године).

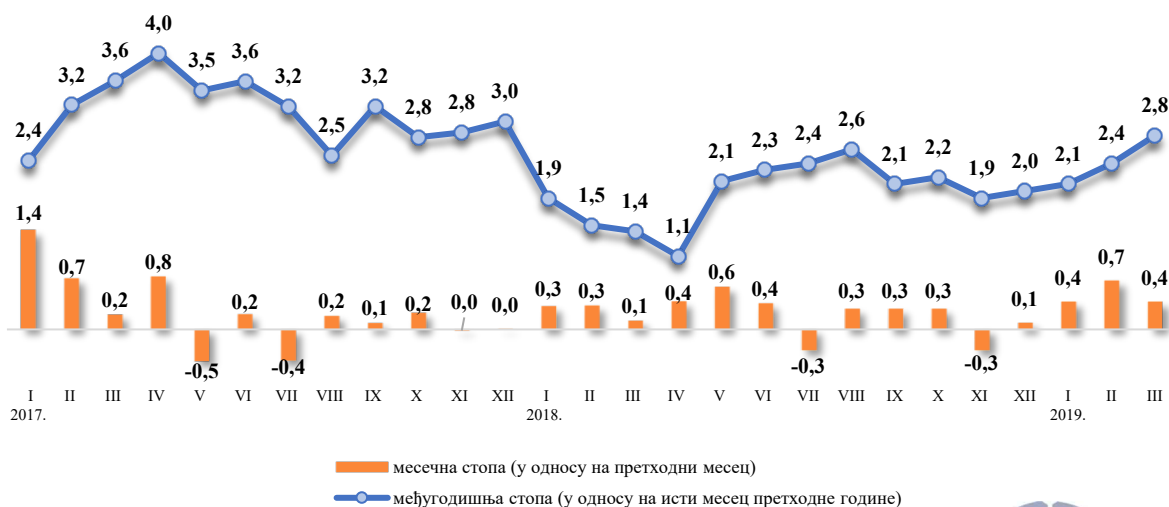
У периоду **јануар-фебруар 2019. године** девизни прилив од туризма у Републици Србији био је у **пораству** за **10,89%** изражено у еврима (170 милиона евра), у односу на исти период 2018. године. У истом периоду, **девизни одлив од туризма** у Републици Србији **поростао је** за **11,65%** изражено у еврима (197 милиона евра), у односу на исти период 2018. године.

VII. Кретање цена и инфлација

Међугодишње посматрано и мерено растом потрошачких цена производа и услуга, **инфлација је у марту 2019. године износила 2,8%.**

У односу на ниво цена у претходном месецу, **потрошачке цене у марту** забележиле су раст од 0,4%. Ниво цена роба је порастао за 0,7%, док је цена услуга опала за 0,3%. Расту месечне мартовске инфлације највише је допринело повећање цена у групама Храна и безалкохолна пића и Транспорт.

Графикон VII.1. Инфлација мерена индексом потрошачких цена

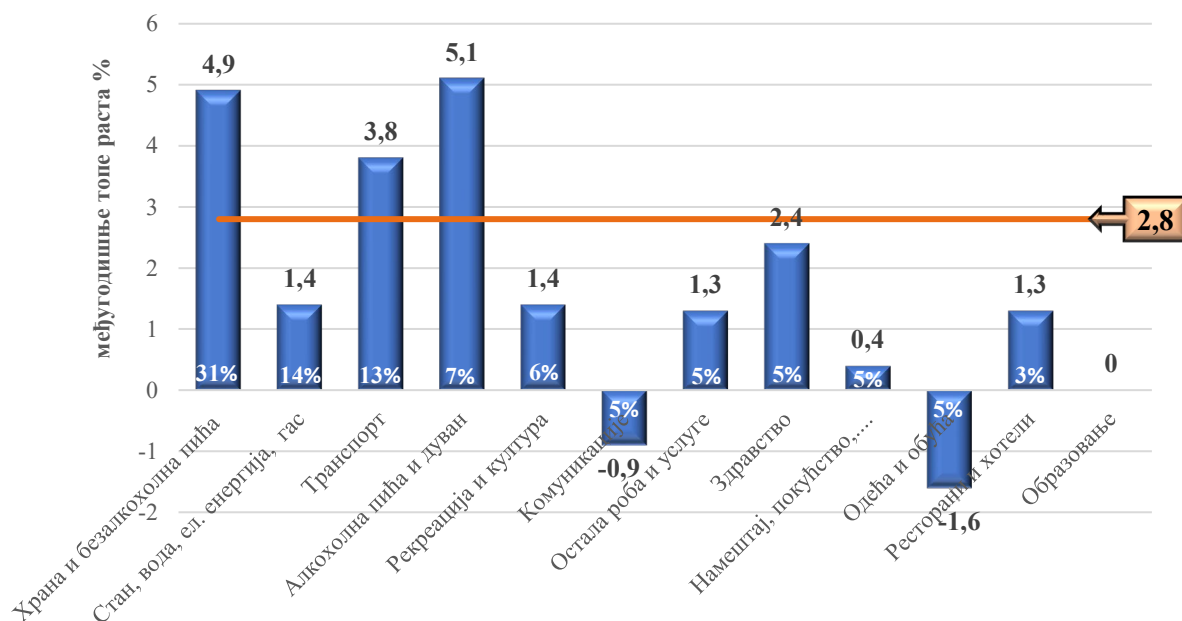
Месечна инфлација је у највећој мери резултат раста цена непрерађене хране и нафтних деривата, док је највећи утицај у правцу смањења инфлације имало сезонски уобичајено појефтинјење туристичких пакет аранжмана и одеће и обуће.

Допринос **међугодишњој стопи раста мартовске инфлације (2,8%)** дале су следеће групе потрошње:

- Храна и безалкохолна пића, раст од 4,9% (допринос 1,5 п.п.);
- Транспорт, раст од 3,8% (допринос 0,5 п.п.);
- Алкохолна пића и дуван, раст од 5,1% (допринос 0,3 п.п.);
- Становање, вода, ел. енергија, гас и др. горива, раст од 1,4%, (допринос 0,2 п.п.);
- Здравство, раст од 2,4%, (допринос 0,1 п.п.) и
- Рекреација и култура, раст од 1,4%, (допринос 0,1 п.п.).

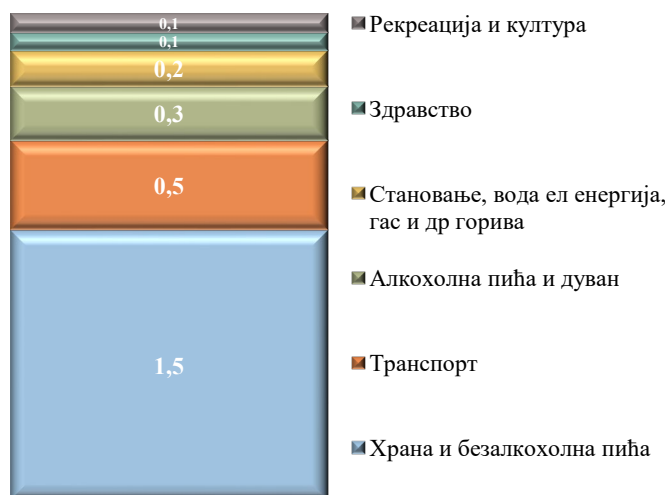
Допринос осталих компоненти потрошње посматрано по групама (Одећа и обућа, Намештај, покућство и текуће одржавање стана, Комуникације, Образовање, Ресторани и хотели и Остала роба и услуге) био је стагнирајући или негативан и није имао значајнији утицај на кретање међугодишње стопе мартовске инфлације.

Графикон VII.2. Стопе раста основних група потрошачких цена, сортиране по опадајућем учешћу у структури потрошње, у односу на стопу инфлације, (март 2019/март 2018)

Имајући у виду високо учешће Хране и безалкохолних пића у укупној структури потрошње (31,3%), јасно је да је раст ИПЦ-а највише одређен растом њених цена. У оквиру дате групе, у марту месецу 2019. године у односу на ниво цена у истом месецу претходне године, значајно су повећане цене поврћа по стопи од 38,2% што је са 1,6 п.п. допринело расту стопе мартовске инфлације. У супротном смеру највише је допринео пад цена воћа, уља и масти што је кумулативно умањило поскупљења у овој групи потрошње за 0,3 п.п.

Графикон VII.3. Доприноси међугодишњој инфлацији, март 2019. године

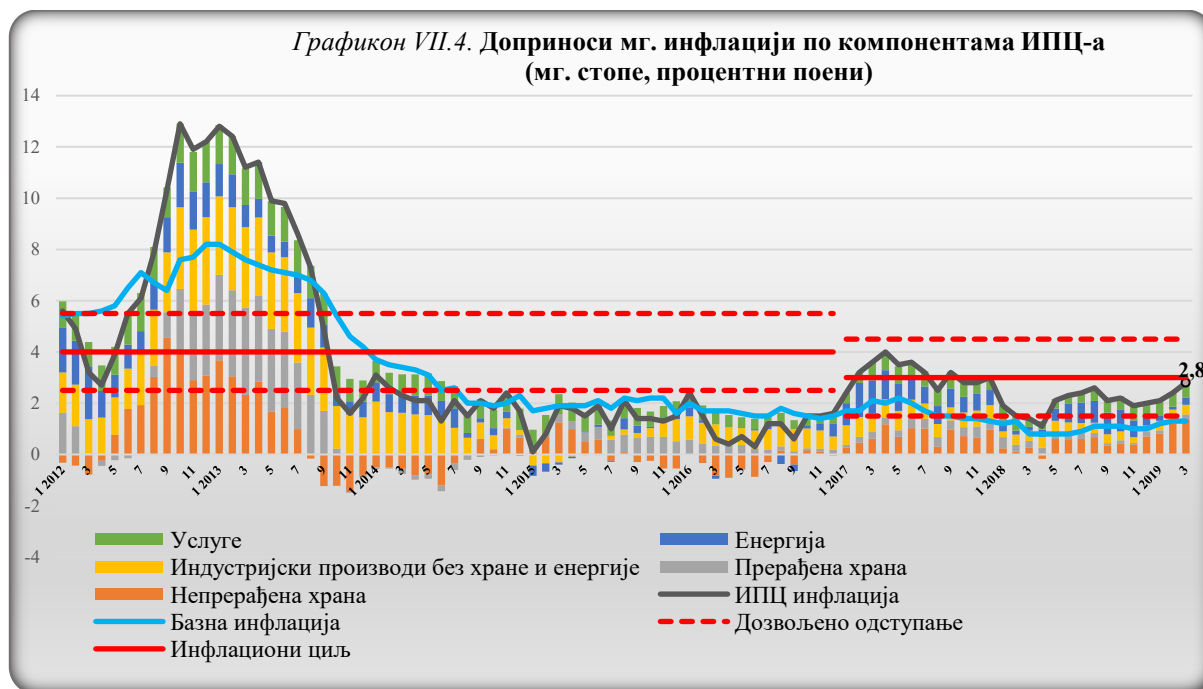

У групи Транспорт, највећи допринос долази од раста цена коришћења транспортних средстава (0,4 п.п.). У оквиру дате компоненте, цене горива и мазива за путничке аутомобиле су у марту веће за 3,6% у односу на ниво цена у истом месецу претходне године (0,2 п.п.).

Доминантан раст цена, у групи Алкохолна пића и дуван, има компонента са највећим учешћем (од 4,3%) у поменутој групи, дуван са међугодишњом стопом раста од 7,9% и доприносом од 0,3 п.п..

У оквиру групе Становање, вода, ел. енергија, гас и др. горива, највећи допринос расту имале су повећане цене ел. енергије, гаса и других горива (мг. стопа раста од 0,8% и допринос од 0,1 п.п.).

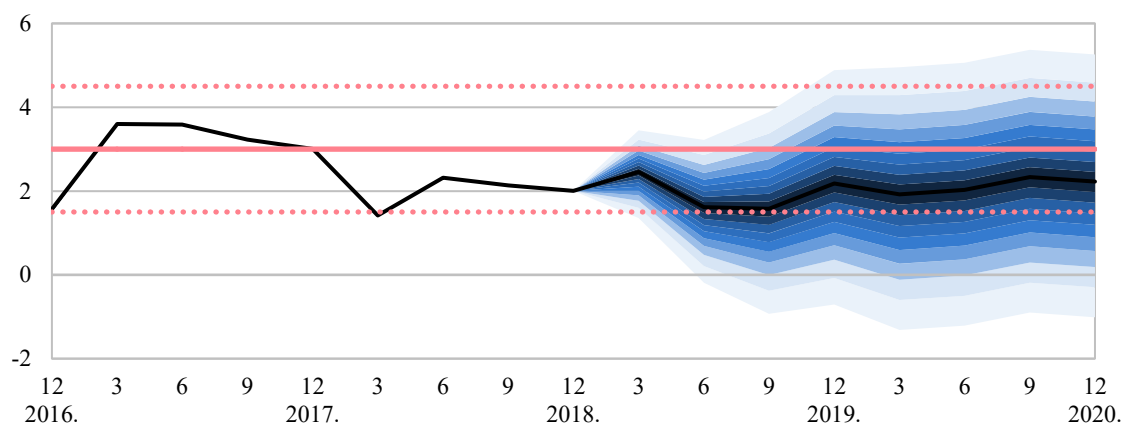

Посматрано за последњих пет година, чврсто стабилizована инфлација кретала се у просеку око 2%. Међутим, почетком 2019. године, мг. инфлација бележи благо повећање (2,8% у марту) услед ефеката ниске базе код цена хране.

Ниске инфлаторне притиске потврђује и базна инфлација (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) која је остала непромењена у односу на претходни месец и у марту је износила 1,3% међугодишње.

Међугодишња инфлација ће, према централној пројекцији Народне банке Србије, и у наредном периоду наставити стабилно кретање у границама циља од 3,0 одсто $\pm$ 1,5 процентних поена, а највероватније испод централне вредности.

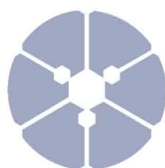
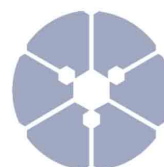
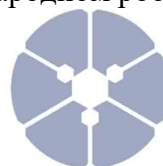
Графикон VII.5. Пројекција инфлације (мг. стопе раста у %)

По пројекцији, инфлација ће наставити да се креће у доњој половини границе одступања од циља с тим да ће се почетком 2019. године, због ниске базе, привремено приближити централној вредности.

У наредном периоду на кретање инфлације утицаће с једне стране раст агрегатне тражње, бржи раст регулисаних цена у 2019. години и пролазак ефеката апрецијације динара из претходног периода, док ће у супротном смеру деловати висока база код цена воћа и поврћа и нафтних деривата.

Наравно, ризици пројекције постоје и тичу се кретања на међународном робном и финансијском тржишту, а донекле и раста регулисаних цена.

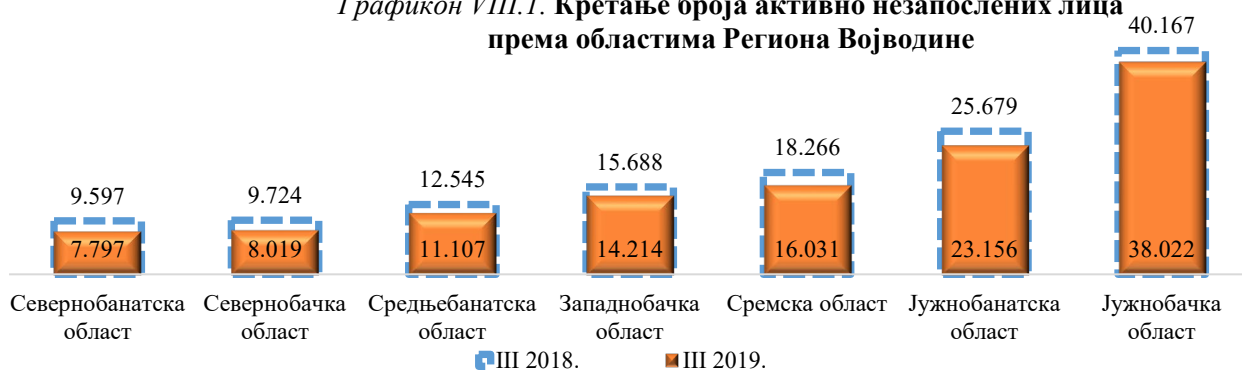
VIII. Незапосленост

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), на крају марта 2019. године у Републици Србији је евидентирано **546.363** активно незапослених лица, што чини смањење од 8,4% (49.922 лица) у односу на март 2018. године. Пад броја незапослених забележен је у свим регионима РС, док је најбројније смањење регистровано у Региону Шумадије и Западне Србије.

Број незапослених лица у марту текуће године смањен је у свим областима Региона Војводине, где је забележено **118.346** активно незапослених лица, што представља смањење од 10,1% (-13.320 лица) у односу на стање у истом месецу 2018. године, чему су највише допринели пад броја незапослених у Јужнобанатској (-2.523 лица) и Сремској области (-2.235), који збирно дају 35,7% укупног броја пада незапослених лица у Региону Војводине.

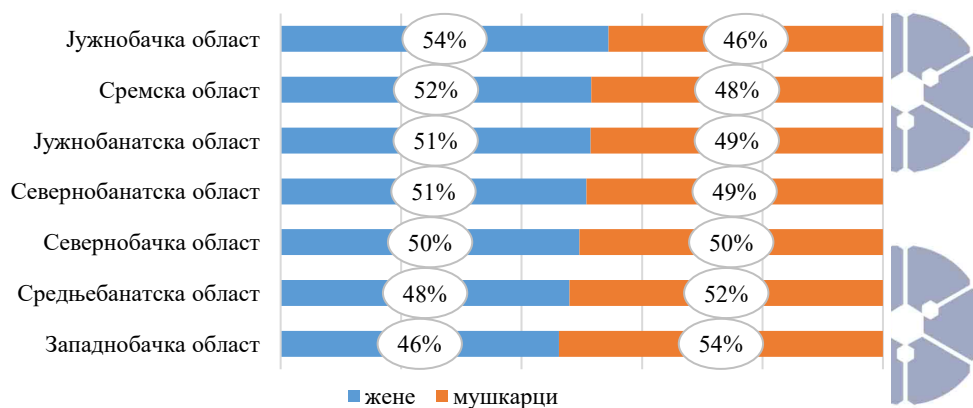
Најмањи број активно незапослених лица на крају марта 2019. године регистрован је у Севернобанатској (7.797) и Севернобачкој области (8.019).

Графикон VIII.1. Кретање броја активно незапослених лица према областима Региона Војводине

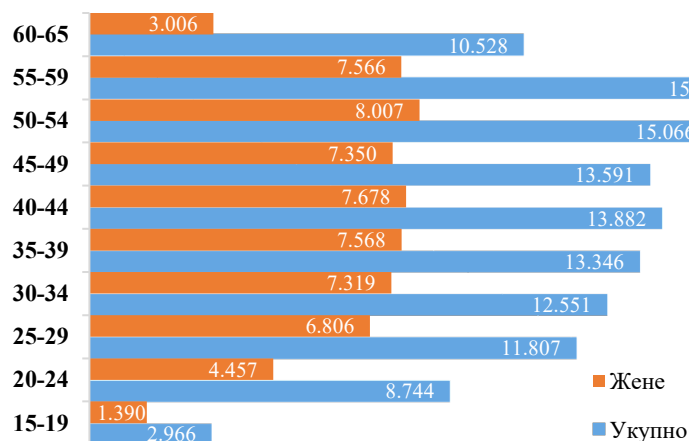
Посматрано према полу, у Региону Војводине у структури активно незапослених лица 48,3% чине мушкарци, а 51,7% жене. Већи број незапослених жена у односу на мушкарце, забележен је у Јужнобачкој, Сремској, Јужнобанатској и Севернобанатској области, док је у Севернобачкој области структура уједначена. Мањи број незапослених жена у односу на мушкарце забележен је у Средњебанатској и Западнобачкој области.

Графикон VIII.2. Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу, март 2019.

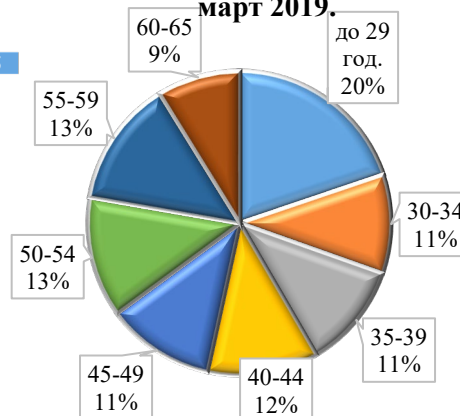

Посматрано према старосној структури у Региону Војводине, петину активно незапослених лица чине млади до 29 година (20%). У групама старости 30-34 и 35-39 година активно траже посао још 22% незапослених. Незапослена лица која по правилу теже налазе посао или на њега чекају дуже су у групама старости 55-59 и 60-65 година и та популација чини 22% (респективно 13% и 9%) од укупног броја незапослених.

Графикон VIII.3. Незапослена лица према старости и полу на крају марта 2019.

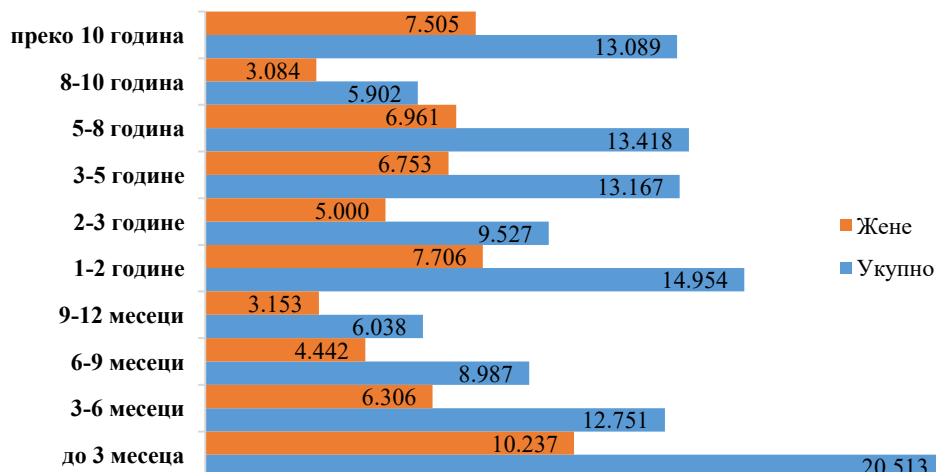

Графикон VIII.4. Незапослена лица према старости у Региону Војводине, март 2019.

На крају марта 2019. године, 40,8% активно незапослених је на посао чекало годину дана или мање, док преосталих 69,2% чека на посао дуже од годину и више дана.

Графикон VIII.5. Незапослена лица према трајању незапослености и полу на крају марта 2019.

IX. Регистрована запосленост

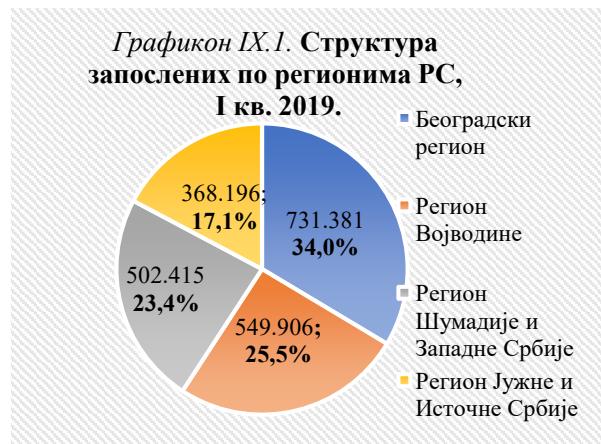
У првом кварталу 2019. године укупан број запослених у Републици Србији, према подацима Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО), износио је 2.147.948 лица.

Од укупног броја регистровано запослених, највећи број је запослен у Београдском региону (34,0%), затим у Региону Војводине (25,5%), потом у Региону Шумадије и Западне Србије (23,4) а најмање у Региону Јужне и Источне Србије (17,1%).

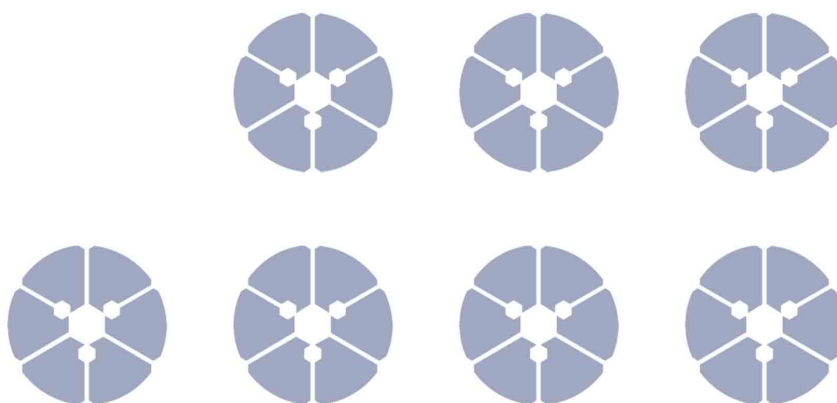
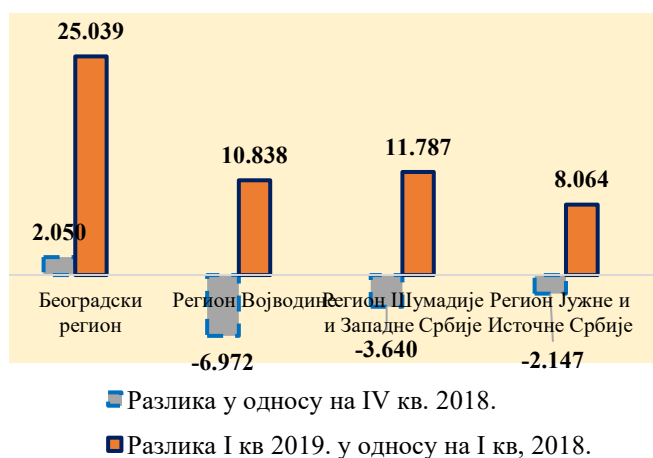
У односу на исти квартал претходне године запосленост је повећана за 55.728 запослених лица (2,7%). Посматрајући кретање запослености, број запослених је повећан у свим регионима.

Процентуално и бројчано највеће повећање запослености, у односу на исти квартал претходне године, забележено је у Београдском региону за 3,5% (25.039). У Региону Војводине број запослених је повећан за 10.838 или 2,0%.

У односу на број регистровано запослених у четвртм кварталу 2018. године, број запослених у прва три месеца текуће године је смањен у свим регионима осим у Београдском региону, где је евидентирано повећање запослености (2.050). У Региону Војводине број регистрованих је мањи за 6.972 запослена.

Графикон IX.2. Повећање/смањење броја запослених у I кварталу 2019. (у односу на IV квартал 2018. и међугодишње)

Према подацима ЦРОСО, у првом кварталу 2019. године, у Региону Војводине је регистровано 545.956 запослених лица. Ако од броја регистровано запослених изузмемо регистроване индивидуалне пољопривреднике (21.023), **број запослених лица је 524.933²**.

У односу на стање запослености у истом кварталу претходне године, број запослених лица је повећан за 12.474 новозапослена.

Запослена лица обухватају 431.007 запослених код правних лица и 93.926 предузетника и запослене код њих.

Графикон IX.3. Кретање и структура регистроване запослености у Региону Војводине, I кв. 2019.

Посматрано међугодишње, у првом кварталу 2019. године број запослених код правних лица повећан је за 1,9% (8.151), број предузетника и запослених код њих већи је за 4,8% (4.323), док је број регистрованих индивидуалних пољопривредника смањен за 7,2% (1.636).

У структури запослених, 78,9% су запослени у правним лицима, 17,2% су предузетници и запослена лица код њих, а 3,9% су регистровани пољопривредни произвођачи.

Посматрано према секторима привреде Региона Војводине у првом кварталу 2019. године, од укупног броја запослених лица, 30,6% је запослено у сектору индустрије, 16,8% у трговини, 4,2% у грађевинарству и 3,4% у пољопривреди, што чини 55% од укупно запослених лица. Преостали запослени ангажовани су осталим услужним секторима.

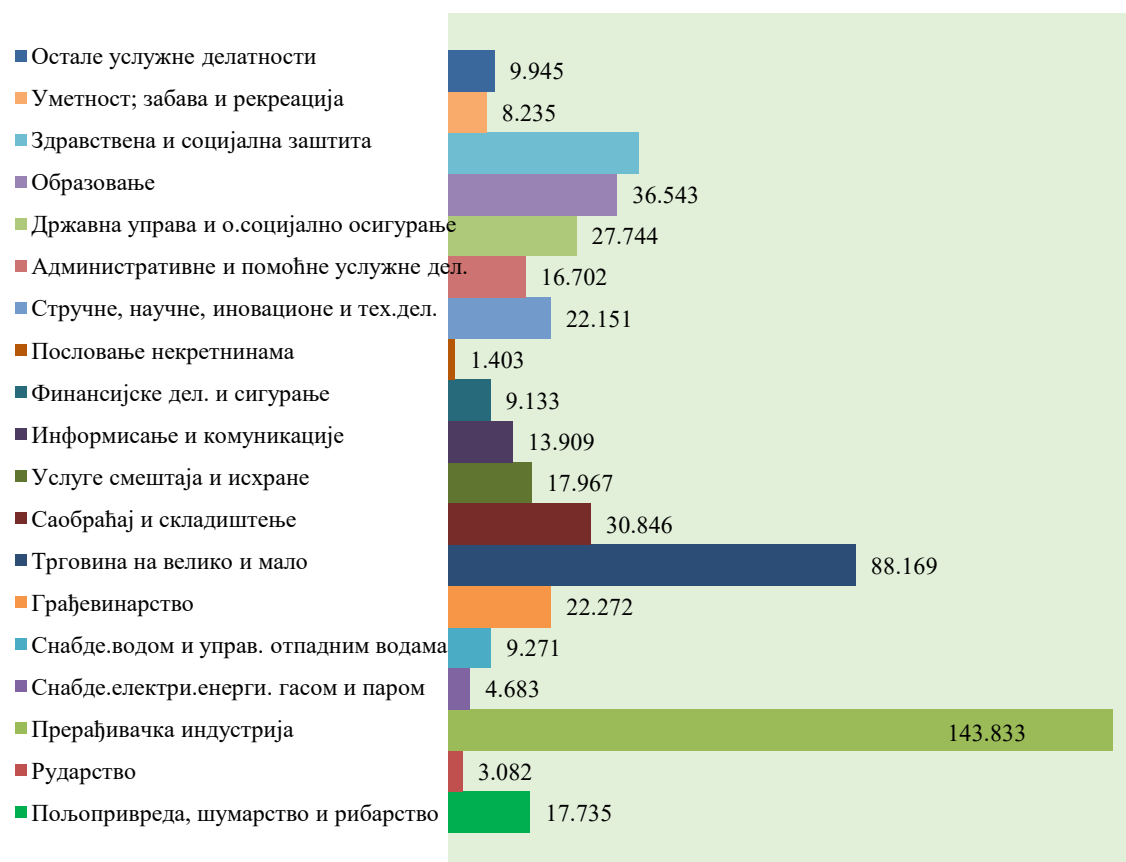
Графикон IX.4. Регистрована запослена лица у Региону Војводине, у %, I квартал 2019.

У односу на бројно стање запослених лица према секторима привреде Региона Војводине, у истом периоду претходне године, **око 60% новозапослених** (од 12.474) у првом кварталу текуће године је радно ангажовано у сектору индустрије (5.255) и у сектору грађевинарства (2.253). Повећање броја запослених забележено је и у сектору трговине (2.253) и у сектору услуге смештаја и исхране (1.400).

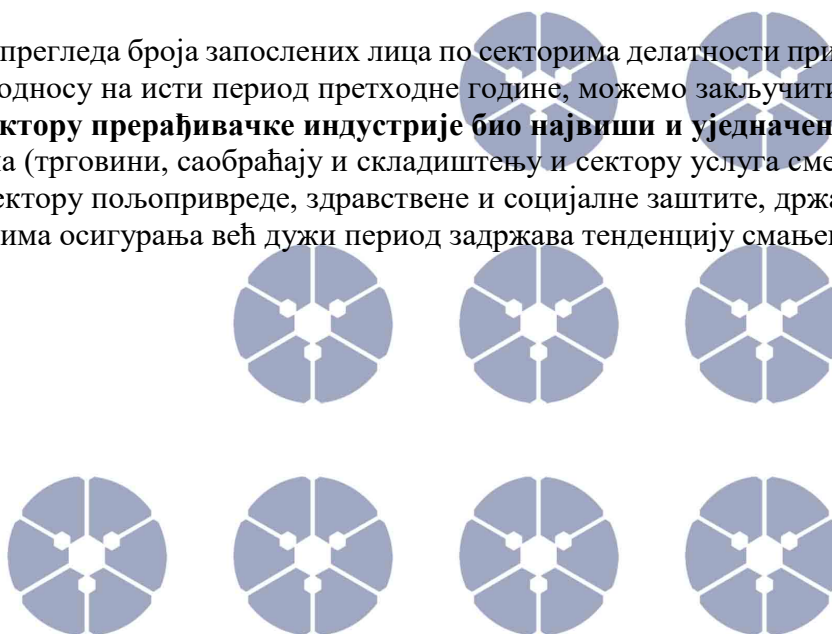
² Термин запослена лица обухвата: запослене у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације), лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих.

Графикон IX.5. Број запослених у правним лицима, код предузетника и запослени код њих по секторима делатности, III квартал 2018.

Смањење броја запослених лица, међугодишње посматрано, забележено је у сектору пољопривреде (301), снабдевања електричном енергијом, гасом и паром (337), у сектору здравствене и социјалне заштите (446) и у сектору државне управе и обавезно социјалног осигурања (111).

Из кварталног прегледа броја запослених лица по секторима делатности привреде Региона Војводине у односу на исти период претходне године, можемо закључити да је **раст запослених у сектору прерађивачке индустрије био највиши и уједначен** као и у услужним секторима (трговини, саобраћају и складиштењу и сектору услуга смештаја и исхране), док је у сектору пољопривреде, здравствене и социјалне заштите, државним органима и делатностима осигурања већ дужи период задржава тенденцију смањења.

Извор података

1. Републички завод за статистику Републике Србије
2. Народна банка Србије
3. Национална служба за запошљавање
4. Стручна служба за привредни систем и економску политику, Привредна комора Војводине

